

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 15. november 2019
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Freia Kirkeskov-Hansen
Sagsnr.: 2019-0037-0070
Dok.: 1294526

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 17 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forbud til dømte seksualforbrydere) (L 9), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. november 2019.

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 17 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forbud til dømte seksualforbrydere) (L 9):

”Kan ministeren uddybe, hvorledes mistankekravet "fare for" er i overensstemmelse med Tommaso mod Italien, afgørelse af 23. februar 2017, sagsnr. 43395/09?”

Svar:

1. Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 3.2, at den foreslåede ordning med udvidelse af opholdsforbuddets rækkevidde vil kunne indebære indgreb i de rettigheder, der er reguleret af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) i forhold til den dømte.

Der er navnlig tale om artikel 2 i 4. Tillægsprotokol om retten til at færdes frit og til frit at vælge opholdssted samt konventionens artikel 8 om retten til privatliv og familieliv. Beskyttelsen efter disse bestemmelser er imidlertid ikke absolut. Der kan gøres indgreb i de nævnte rettigheder, hvis en række betingelser er opfyldt, herunder at indgrebet er foreskrevet ved lov (legalitetskravet). Der henvises i den forbindelse til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 14 vedrørende lovforslaget.

2. Sagen De Tommaso mod Italien, dom af 23. februar 2017, omhandler en italiensk statsborger, der i april 2008 blev sat under en særlig politiovervågning i to år, idet den pågældende måtte anses for værende ”en farlig person”. I den forbindelse blev den pågældende bl.a. underlagt at rapportere ugentlig til politiet, at have bopæl på en bestemt adresse, som udgangspunkt at opholde sig på bopælen mellem kl. 22.00 og kl. 06.00, at søge arbejde, at leve et ærligt og regelret liv og ikke give anledning til mistanke, ikke at benytte mobiltelefon eller andet transmitterende udstyr, ikke at bære våben, ikke at besøge natklubber, barer eller lignende, ikke at deltage i offentlige møder og ikke at omgås straffede personer. Den pågældende var tidligere dømt for bl.a. narkotikakriminalitet og ulovlig våbenbesiddelse, men var ikke forud for dommen om politiovervågning dømt for kriminalitet de seneste fem år.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (Domstolen) tog i sagen stilling til, om retsgrundlaget for den særlige politiovervågning opfyldte kravet til forudsigelighed (legalitetskravet), jf. dommens præmis 114-127.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter den italienske lovtekst kunne en person bl.a. pålægges præventive foranstaltninger af en domstol, når vedkommende – på baggrund af en vurdering af *de faktiske beviser* – måtte an-

ses enten for at have begået kriminalitet over for mindreårige eller for at udgøre en trussel mod den offentlige sundhed, sikkerhed eller orden, jf. præmis 34. Da det hverken i selve loven eller i retspraksis nærmere blev angivet, hvordan trusselsvurderingen nærmere skulle foretages, herunder hvad der kunne udgøre ”faktiske beviser”, eller hvilke typer adfærd, der kunne udgøre en trussel, konstaterede Domstolen, at retsgrundlaget ikke var tilstrækkeligt præcist udformet til at yde beskyttelse mod vilkårlighed og dermed opfylde forudsigelighedskravet, jf. præmis 117-118.

3. De former for kriminalitet, der kan medføre et forbud, er udtømmende oplistet i straffelovens § 236, stk. 1.

Det fremgår af ordlyden af den foreslåede § 236, stk. 3, at forbud kan gives, når det efter karakteren af det begåede forhold og oplysningerne om den dømtes person, herunder om tidligere kriminalitet, må antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny lovovertrædelse af lignende beskaffenhed, og at forbuddet vil være egnet til at forebygge denne fare.

Det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede § 236, stk. 3, at det ikke længere vil være et krav, at der er ”nærliggende” fare for, at den dømte vil begå ny lovovertrædelse af lignende beskaffenhed. Den foreslåede ændring vil betyde, at forbud efter straffelovens § 236, stk. 1, også vil kunne gives i tilfælde, hvor den dømte ikke tidligere er straffet for lignende kriminalitet, når forbrydelsen er af grovere karakter.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til bestemmelsen, at det f.eks. vil kunne være tilfældet, når forbrydelsen er begået af flere i forening (f.eks. gruppevoldtægt), er begået over for flere ofre (f.eks. samtidig blufærdighedskrænkelse af flere ofre), eller når der er tale om gentagne eller længerevarende seksuelle overgreb mod ét offer. Det fremgår endvidere, at retten derudover vil kunne lægge vægt på, at forbrydelsen er begået over for et eller flere børn, herunder på barnets alder.

Endelig fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen, at retten, ved vurderingen af, om et forbud kan antages at være egnet til at forebygge faren for ny tilsvarende kriminalitet, skal inddrage oplysninger om den dømtes person, som de eksempelvis fremgår af en eventuel personundersøgelse efter retsplejelovens § 808 eller mentalundersøgelse efter retsplejelovens § 809. Hvis kriminaliteten må antages at skyldes forhold, som ikke længere er til stede, kan dette tale imod, at der foreligger fare for, at den dømte begår ny lovovertrædelse af lignende beskaffenhed.

Det er på denne baggrund Justitsministeriets vurdering, at kravet om forudsigelighed er opfyldt.